

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A szövetkezettek.

A mióta csak az ellenzék szövetkezésének eszméje felbukant, az első pillanattól fogva hirdettük és ismételtük, hogy ez a koalíció természetellenes.

Mi az előnye ennek a koalíciónak? Az, hogy Tisza István gr. miniszterelnök megsértette a házszabályokat. Hogyan? Hát ennek a házszabálysértésnek már most az volna a következménye, hogy a viz egyesüljön a tüzzel? Ők egyszerűen megcsinálták ezt az abszurd alakulást. A mandátumok jelenlegi birtokosainak tetszett az idea. Megalakítva látták az ellenzék kölcsönös mandátumbiztosító-intézetét.

A mikor kifejezték azon aggodalmat, hogy ez a képtelen alakulás a józan vidékre átplántálható bajosan lesz, a szövetkezés sajtója ádáz dühvel irt: „No lám, a szabadelvűpártnak mennyire fáj a mi összetartásunk! Mert összetartásban van az erő!” Legjobban a függetlenségek haragudtak. Pedig a függetlenségi párt részére egyenesen gyilkos politika az, amit az urak Budapesten csinálnak. Mert ma Magyarországon a helyzet az, hogy ellenzéki pártnak, a függetlenségi párt kivételével alig van számottevő választóközönsége. A nemzeti pártnak, a disszidenseknek lehetnek előkelő és tiszteltremélő személyiségekhez fűződő kerületeik. A néppártnak van néhány ezer fanatizáló kortese. A függetlenségi pártnak azonban van határozott elvi alapon álló jelentékeny választóközönsége.

Lehetetlennek tartottuk, hogy a Budapesten kiesztelt mandátumbiztosítás kaotikus zavart ne támasszon a választóközönségben. Nyilvánvaló, hogy az egyetlen ellenzéki párt, melynek veszíteni valója van, a függetlenségi és 48-as párt.

Mit gondoljon magában a vidéki értelmes és egyenesen gondolkodó, egyszerű polgár, a ki bizalmának letéteményesét egy táborban látja olyanokkal,

a kiktől öt érzésben és felfogásban egy világ választja el?

És az országnak kontingentálása sikerülhetett? Hát hitték az urak, hogy lehetséges lesz a kerületek ellenzéki választóit egy akolba terelni, mint a juhokat? Joga volt valakinek feltenni, hogy a függetlenségi polgárok reakcionáriusokért fognak lelkesedni a választási urnák előtt?

„A szabadelvű párton szeretnék ha összekülönböznénk!” kiáltották felénk a másik táborból.

És a képviselőházat még fel sem oszlatták, az urak máris összekülönböztek!

Karácsony ünnepi csendjében történt a senkinek meglepetést nem okozott eset. Két helyen is véres verekedésre került a dolog. Az ellenzék jelölő értekezletein tört ki a háborúság azon a természetes ellentétben, hogy egyik párt hívei nem akartak hozzájárulni a másik párt jelöltjének kandidálásához. Előre megjósoljuk, hogy így lesz ez még sokfelé az országban. Az érsekujári és fülöpszállási incidenseket követni fogja sok hasonló.

A jelenségek magyarázata igen egyszerű. A vidéken a politikai erkölcsök tisztábbak, a felfogás nemesebb, az elvek frivol és lelkiismeretlen játéka odiózus eszköz,

Ime így készül az ellenzék a választási kampányra. És a szabadelvű párt? Ennek a hívei legalább tudják, hogy mit akarnak, tudják, hogy mit és kit támogatnak. Nem lépnek az urnák elé avval a kellemetlen érzéssel, hogy valakinek gesztenyét kaparnak ki, akiket nem is ismernek. Mert az kétségtelen, hogy a függetlenségi párt az egyetlen, melynek veszíteni valója van, nyerni a frivol játékban viszont azok fognak, akik a zavarosban való halászásban a legügyesebbek.

A szövetkezés pedig megbukott. Eltemette a józan közvélemény.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —
Baja, dec. 30.

— **A bajai színházépítés a megvalósulás útján.** Megirtuk, hogy ifj. Bobula János műépítész még a múlt hónapban Baján járt, hogy helyszíni szemle alapján mondjon véleményt a színháznak a Tóth Kálmán térnek Michitsch-féle háztelkén leendő fölépítése dolgában. Bobula tűzbiztonsági kifogásokat hozott föl, de egyszersmind oly véleményt nyilvánított, hogy a színháznak a Tóth Kálmán szobor parkjának egy részére leendő fölépítése lehetséges és stilszerű volna. A tanács, a szinügyi bizottság javaslatára most ily értelmű javaslatot fog terjeszteni a legközelebbi közgyűlés elé, mely előreláthatólag realizálni fogja ezt a régi óhaját közönségünknek.

— **A közigazgatási bizottság** ülését az új esztendőben előreláthatólag január hó 9-én, vagy esetleg 7-én tartja meg.

— **Uj városi tisztviselők.** Koller Dezső alkapitány és Móder Géza II. aljegyző, a decemberi közgyűlésen megválasztott új városi tisztviselők ma foglalják el hivatalukat. Tegnap volt a hivatalos átadás a polgármester illetve a rendőrkapitány jelenlétében.

— **A bajai I. nőegylet bálja** január 7-én fog lezajlani a „Nemzeti szálló” termeiben. Legszebb urileányaink régi magyar táncokat mutatnak be ez alkalommal, melyeket Ujváry Miklós tanított meg be a legutóbbi bajai szezon alatt. A mulatság igen fényesnek ígérkezik.

— **A helyi politikában** teljes szélsénde állott be, csak a küszöbön álló képviselőválasztások izgatják a kedélyeket. A „Pesti Hírlap”-ban megjelent az a hír, mintha Rajk Aladárrel szemben egy szabadelvűpárti helyi nagyság venné föl a küzdelmet, nem felel meg a valóságnak. Mint már közöltük, Baján előreláthatólag egy fölötte népszerű megyei főúr lép föl, kinek a győzelme valószínű.

Tisza és a trónbeszéd.

(Saját tudósítónktól).
Budapest, dec. 30.

Érdekes hír keringett ma a politikai körökben, amely azonban még megerősítésre vár. Érdekessége azonban megérdemli, hogy közöljük. Ez a következő:

Polónyiék ugyanis már nem elégednek meg azzal, hogy a képviselőház elnökét, a minisztereket és boldog-boldogtalant a maguk mocsarába

huzzák le — most többre vágyakoznak.

A királylyal akarnak polemizálni; elhatározták, hogy fölmennek a trónbeszéd meghallgatására és „közbeszólnak.” Az ösmert zsiros Polónyiféle közbeszólások közül fognak néhányat a trón menyezetéhez vágni.

Hát ezt az ambíciójukat aligha fogják kielégíteni.

Az hírlik, ugyanis, hogy a trónbeszédet nem Ferencz József fogja elmondani, hanem Tisza István miniszterelnök, mint királyi biztos.

Erre már van precedens. 1875. május 24-én Wenkheim Béla miniszterelnök olvasta föl a trónbeszédet, szintén mint királyi biztos.

Epen úgy fog tenni január negyedikén a mostani miniszterelnök is. A belváros szájának vágya tehát nem mehet teljesebbé. Nem kurjantathat a király szavába, hanem meg kell elégednie egy szimpla miniszterelnökkel.

A szövetkezett ellenzék vezérőbizottsága ma délelőtt tíz órakor ismét tanácskozássra ült össze a függetlenségi pártkörben. A tanácskozáson ezuttal is megjelent a diszsidensek képviselőjében Darányi Ignác.

A mai értekezleten Kossuth Ferenc elnökölt s báró Bánffy Dezső, Darányi Ignác, Batthyány Tivadar gróf, gróf Zichy Aladár, Tóth János, Thaly Kálmán, Szederkényi Nándor és Justh Gyula vettek részt. Gróf Apponyi Albert nem volt ott, mert két napi tartózkodásra tegnap Eberhardra utazott.

A tanácskozás már ma új jelölések dolgában alig intézkedett. A párt hivatalos jelöltjeinek a névsorát valószínűleg szerdán adják közzé. A vezérőbizottság a fősúlyt arra fekteti, hogy olyanokat kandidáljon, a kiket a kerület ellenzéke kíván.

A vezérőbizottság tanácskozása déli 1 óráig tartott.

Követésreméltó egyesület.

Követésreméltó egyesület alakult Zomborban az ottani tanítónőképző intézet növendékeinek kezdeményezésére. Kiváncsiak vagyunk, alakul-e még több ily egyesülés.

Az egyesület tagjai állást foglalnak a tulságos cicoma, szóval a női öltözködés fölösleges és egészségtelen cafrangjai ellen.

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 2 " — "
" **parafás** 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. ki. különlegességi és dohánynagyárudában
Kossuth-u. **SZABADKÁN** Kossuth-u.
o Nagyobb vételnél kedvezmény. o

Diva 100 drb — kor. 30 fill.
" 1000 " 2 " 40 "
" **parafás** 1000 " 2 " 80 "
Prima, Igen finom 100 " — " 32 "
" " " 1000 " 3 " — "

Az egyesülés eszméje az intézet IV. osztályának növendékei között megrült fel és megjelenését megalakulás követte. A megalakulás a következőknek az érdeme: Radisics Alexandra, Lalosevics Bojana, Bek Danica, Petrovics Danica, Terzics Darinka, Barbulov Emilia, Jezdimirovics Zorka, Jeremics Zorka, Nikolajevics Zorka, Szredojevich Zorka, Petrovics Ivanka, Marcikics Erzsébet, Miritovics Jovanka, Bukurov Mária, Jovandics Mária, Manojlovics Mária, Tomics Milica, Gedremencs Olga, Sztajics Olivia, Nikan Rachael, Grujics Sztanka, Pandurovics Stefanka.

Az egyesületnek eddig 48 rendes tagja van és reménylik, hogy még nagyon sok tagja lesz. Aki tagja lesz az egyesületnek köteles magát az alapszabályoknak mindenben alávetni. Az alapszabályok főbb pontjai a következők:

Derék fűzöt hordani soha sem szabad, szeszes italt nem iszik egy cseppet sem, a ruházatában mindig a legnagyobb egyszerűséget követi.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

December 31. Máv. altisztí kör műpártoló osztályának Szilveszter estélye saját helyiségében.

December 31. Szociáldemokrata párt szervezet Szilveszter estélye a Hungáriában.

Január 7. A gazdakör bálja a Pest szálloda összes termeiben.

Január 28. Az izralita nőegylet tánc mulatsága a Pest szálloda összes termeiben.

Január 8. Kath. legényegylet táncmulatsága, az egyelet saját helyiségében.

Január 15. Az ipartestületi dalárda hangversenye és táncmulatsága a Pest-szálloda nagytermében.

Február 5. A szabómunkások szabadkai szakszerveületének mulatsága a Pest szálloda termeiben.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Propper Adolf kecskeméti adóhivatali gyakornokot az óbecsei és Fodor Pál ráckevei adóhivatali gyakornokot a zombori adóhivatalhoz tisztekké nevezte ki.

— **Sándor község bekebelezése.** Szabadkába ma történt meg. A bekebelezésénél jelen voltak a vármegye részéről: Karácsony Gyula alispán, Mikusevics Kanut főügyész, Császár Péter főszolgabíró, Gulyás pénzügyi titkár és két járási számvizsgáló; Szabadka részéről, Biró Károly dr. polgármester, Szalay Mátyás főkapitány, Dembitz Lajos dr. főügyész, Milassin Ignác számvető, Hegedüs János adóügyi tanácsos, Piukovics Antal közgyám. Ma az ingóságokat és a pénztárt vették át.

— **Uj városi állatorvos.** Bezeredy István főispán Szabados Béla csanádpalotai községi állatorvos, földinket a Kemény Herman lemondása következtében megüresedett városi állatorvosi állásra kinevezte.

— **Népkonyha megnyitás.** A helybeli Szt. Antal kenyere népkonyhaegylet népkonyhája január hó 3-án délelőtt 1/2 12 órakor kezdi meg humánus működését. Az egyesület elnöksége ezen alkalommal

szívesen látja ugy az egyesület pártfogóit, valamint az összes érdeklődőket. A népkonyha helyisége a régi szemkórház mellett van.

— **Rendelet a hazai ipar támogatásáról.** A belügyminisztériumból már a korábbi időkben kerültek ki szigorú rendeletek, melyekben a hatóságoknak erélyesen meg volt hagyva, hogy szükségleteik beszerzésénél kiváló tekintettel legyenek a hazai iparra s külföldi készítményeket csak az esetben vegyenek igénybe, ha ezeknek előállítására a magyar ipar egyáltalán képtelen. — Ezeket a rendeleteket azonban a törvényhatóságok nem valami nagyon respektálhatták, mert a belügyminiszter most szükségét látta egy újabb rendelet kibocsátásának, melyben különösképen azt hangoztatja, — hogy építéseknel ne mellőzzék a hazai ipar termékeit, melyek a külföld hasonló termékeivel minden tekintetben kiállják a versenyt.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelmi m. k. miniszter Rónay Mihály nagybirtokos tótaradaci lakosnak a szeged nagyikinda nagybecskereki helyi érdekű vasut Nagybecskerek állomástól Tótaradac és Szerbdaradac községek határain át a Tisza áthidalásával az óbecse, újvidék, titeli helyi érdekű vasut Zsabya állomásig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **A hű kutya.** Megindító látvány szemtanui voltak ma reggel azok, akiket a bajai szőlők közé hívtak, ahol egy szerencsétlen fiatal csősz öngyilkosságot követett el. Csillag Antalnak hívják az alig 20 éves fiatal legényt, aki ma hajnalban hajtotta végre végzetes elhatározását aképen, hogy a szőlőben, amely őrzetére volt bizva, egy diófa ágára kötötte fel magát. Amikor az öngyilkosságot észrevették, többen a helyszínére siettek, de nem lehetett az élettelenül függő emberi testhez hozzájutni, mert egy hatalmas kutya, amely gazdája testét a fa alatt őrizte, senki emberfiát nem engedte a fához közeledni. Kénytelenek voltak csendőröket hívni, akik a hűségese állapotot gazdája kihült teteme mellől elkergették és csak így lehetett a hullát levágni.

— **Magzatelhajtás Bajmokon.** Lapunk egyik múlt heti számában közölt, általános szenzációt keltett bajmoki tömeges angyalcsinálási ügyben kedden és szerdán tartotta meg a vizsgálatot a szabadkai törvényszéki vizsgálóbíró, melynek során a vádlott nők legnagyobb részben bevallották bűnös tetteiket. Az ügyet áttették a szabadkai ügyészséghez. Itt említjük meg, hogy a számtalan angyalcsinálási eset „nagy mestere” Balázs Viktória, múlt héten, hogy büntetése elől meneküljön, gyufaföldattal öngyilkosságot kísérelt meg, de csakhamar rájöttek és az előhívott orvos gyomormosás alkalmazásával visszaadta az életnek, hogy más bíróság előtt számoljon nemtelen, bűnös tettéért.

— **Hirtelen halál.** Milunovics Máté 85 éves nyugalmazott rendőr ma reggel IV. kör lakásán hirtelen meghalt. A halál okát a holnap délelőtt megtartandó orvosrendőri boncolás fogja megállapítani.

— **Megfagyott csecsemő.** Egy lelketlen anya bűnét állapította meg a tegnapi megtartott orvosrendőri vizsgálat. Zsárics Róza hajadon cselédleány öz. Vojnic Hajdu Gáborné házában, ahol alkalmazva volt, az elmúlt csütörtökön éjjel gyermeket szült és az ujszülöttet azon meztelenül kivitte az istállóba, ahol a szegény kisdéd rövid idő alatt megfagyott. Mikor a házbeliek észrevették, hogy a cseléd rosszul van, orvost hívtak, aki előtt bevallotta, hogy ujszülött gyermekét az istállóban rejtette el. A büntető eljárást a szivtelen leányzó ellen a rendőrség folyamatba tette.

— **Betörés a központi népiszkolába.** Tegnapi szentgyörgyi plébánián kívül a központi elemi iskolában is betöréses lopást követett el eddig ismeretlen tettes és az irodaasztalt feltörve, abból 88 korona tandíjpénzt ellopott. A betöréses lopás gyanúja az intézet szolgaszemélyzetének valamelyik tagjára irányul.

— **Szilveszter est az Otthonban.** Az Otthon kávéház agilis tulajdonosa arról is gondoskodott, hogy vendégei az év utolsó estéjét kellemes szórakozással tölthessék el kávéházában. Szombaton este ugyanis tombolaestélyt rendez, amely alkalommal igen értékes dísz tárgyak lesznek a nyeremények, amelyek Lövy testvérek cég üzletének kirakatában láthatók. Az estélyen Bodrics Miska kitűnő zenekara fogja a közönséget szórakoztatni.

— **Sikkasztó alkalmazott.** E cím alatt megirtuk december 21-iki számunkban, hogy Mayer Géza helybeli sütőmestertől Basics Vince nevű alkalmazottja 19 koronát sikkasztott. A sikkasztó fiatal ember nem szabadkai hanem csantavéri illetőségű, tehát nem azonos a hasonló nevű szabadkai Basics Vincével.

— **Öngyilkosság.** Őrszállási tudósítónk írja: Rendl Antal ottani lakos — alig 24 éves fiatal ember felakasztotta magát; öngyilkosság oka ismeretlen. — Csak nem régen jött haza a katonaságtól, fiatal özvegyet hagyott hátra. A községben általános iránta a részvét.

ÁRLEJTÉSEK A MEGYÉBEN.

Tanyai iskolák építése Zentán. Zenta város mérnöki hivatala e hó 21-én 5 tanyai iskola építésére tartott versenytárgyalást, melyen Guellminó József helybeli építőmester tette a legelőnyösebb ajánlatot 8043 korona 15 fillér vállalati árban iskolánként.

Bérházépítés Kulán. A bácsme gyei Kula községben a Ferenc-József téren emelendő bérház munkáira Dudás Fábán kulai mérnök árlejtést hirdet, melynek alapján az ajánlatok hozzá január 1-ig adhatók be.

Zombor. (Fuvarozási vállalat.) Az előfogatóság és személyfuvarozás 3 évre 1905 jan. 5. d. e. 10 órakor Latinovics városi tanácsnoknál szó és írásbeli árlejtés. Bpénz 5% Bővebbet a városi számvetésnél.

Újvidék. (Műasztalos munka.) Az újvidéki gör. kel. szerb egyház község, Harminc M. Mihály fővárosi építész tervei szerint épült püspöki templomához szükséges berendezési tárgyak (műasztalos munka) és ezzel kapcsolatos segéd munkáknak vállalat útján blztosítására ezennel árlejtést hirdet.

Ajánlat csakis az egyházközség által kibocsájtott eredeti költségvetéssel tehető még pedig lepecsételt zárt borítékban. Ajánlattevők tartoznak a felajánlott összeg 10% ékát ajánlatukhoz bánatpénzül csatolni és az így felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1905. évi január hó 4-én déli 12 óráig Popadits Pera egyházközségi elnökhöz benyújtani, kinél az árlejtésre szolgáló mintarajzok megtekinthetők és a költségvetések megszereshetők. Az ajánlat benyújtásának napjától számítva (8) nyolc napon belül határozat hozatik és az eredményről ajánlattevők hírlapilag értesítetnek. Az árlejtési eljárásnál az egyházközség fentartja magának a jogot, az előtte legmegbízhatóbbnak vélt vállalkozónak a munkát átadni, esetleg kedvezőtlen ajánlatok beérkezével az árlejtést teljesen mellőzni és egy újabb árlejtést fogatatosítani.

Ujévre

legalkalmasabb ajándék —
**disz levél dobozok,
levelező-lap albumok,
emlék- és imakönyvek — mélyen
leszállított árban**
kaphatók:
VIG ZSIG. SÁNDOR
könyv és papirkereskedésében
Milinovics ház — Fő-tér.

A háboru.

A háborura vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

Tokió, dec. 30.

A ma újból kiadott lajstrom szerint 49 tiszt esett el és 58 megsebesült.

Figyelem

15 kor. bevásárlásnál életnagyságu ingyen fénykép, ami szintén nagyon szép újévre ajándék

!!!! Ujévre !!!!

Ebben a szük esztendőben legalkalmasabb újévre ajándék ugy felnőtteknek mint gyermekeknek: czlipo, kalap, ing, nyakendő és sok-sok más czikke, amelynek sokkal jobb hasznát vehetik, mintha csecsebecsét e játéktárgyakat veszeek és h. bünulatos oleson akarják beszerezni ugy o o o teljes b. zlonnal törduljanak a o o o

Versenýáru üzlethez Szabadka,
Papucs-piac, Sztojkovics ur főközlete mellett
Cylinder vasalás 15 kr.

Figyelem

15 kor. bevásárlásnál életnagyságu ingyen fénykép, ami szintén nagyon szép újévre ajándék

Pétervár, dec. 30.

Miklós cár csapatszemle-utjában meglátogatja Minkset, Parancsot, Bobruiszkot, Odesszát, kahrkovi kerületet, valamint Armavirt.

Dubaszov altengernagy ma bemutatkozott a cárnak.

London, dec. 30.

Az angol tengerészeti hatóság most új hadihajót épített, amelynek állítólag 8000 tonna lesz a súlya és 12 hüvelykes ágyúi lesznek. A hajót az új nagy amerikai hadihajók ellen-súlyozására építik.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken: Méltóságos csizmadia, bohózat, utána hangverseny.

Szombaton: Aszfaltbetyár, fővárosi életkép (ujdonság).

Vasárnap délután: Kurucfurfang, népszimű; este: Aszfaltbetyár.

Hétfőn: Takarodó, dráma (ujdonság). Tóth Lajos jellemszínész és drámai hős első felléptével

Doktor ur. Molnár Ferencnek, a fővárosi írógárda e fiatal széptehetségű tagjának bohózatos vígjátéka került tegnap színpadra az eddigieknél gyengébb előadásban. A színház előcsarnokában felragasztott papírszövegeken tudatta az igazgatóság, hogy a szereplő személyzet két tagja Könyves és Ujváry hirtelen megbetegedtek és így a címszerepet Király Ernő, a rajztanár szerepét pedig Koncevették át, anélkül, hogy egy próbán is résztvettek volna. Ez a körülmény tehát mindent expiál és így csupán a véletlennek tulajdonítható, hogy a tegnapi előadás bár Puzsér szerepében Rátkayt láttuk viszont, aki e nehéz jellemszerepet két év előtt kreálta és feladatát művészetrel oldotta meg, megőtte maradt a múlt évi és két év előttiéknél. Rátkay ezuttal is kitűnő volt, úgy szinte Simon Mariska, Lomnicyné, Szabados Gizi, akik valamennyien a darab premiéréjében is résztvettek. Király Ernőnek ugyancsak Falussynak elmondjuk ama szerény véleményünket, hogy az ötletes improvizációkkal lehet ugyan hatást elérni, de ennek csupán az operetteben van helye.

TAVIRATOK

A német kereskedelmi szerződés.

Bécs, dec. 30. A Fremdenblatt híre szerint a tegnapi közös miniszteri tanácskozáson a két kormány közt a berlini kereskedelmi szerződési tárgyalások folytatását illetően a tárgyalásra kiküldötteknek adandó utasításokra vonatkozólag teljes meg egyezés jött létre. A tárgyalásra kiküldöttek és szakelődök újév után Berlinbe utaznak.

Balkán-zavarok.

Buda, est, dec. 30. Konstantinápolyból jelentik: A macedoniai bandák üzelmei ellen elhatározott rendkívüli eljárásról a következő hivata-

los-kozlést adják ki: Hilmi basa főfelügyelő Hairi basa marsallal, a 3. hadtest parancsnokával, külön tervezet dolgozott ki ama katonai őrségek és elkülönítések számára, melyeket a különböző helyeken állomásolni kell. A tervezet részleges utasításokat tartalmaz amaz állandó őrséget illetően, melyhez a helyi viszonyokkal tisztában lévő csendőroket osztanak be, továbbá a felügyeleti kerületeket, a járőrőrszolgálatot, a mozgó nagyobb őrségeket, a tisztek felelősségét, a katonák fegyelmét és végül az érdekelt községek lakosainak ellenőrzését illetően. Az őrségeknek a falvak forgalmát pontosan ellenőrizniük kell és minden gyanus körülményt azonnal jelenteni a legközelebb levő polgári hatóságnak. A lakosoknak ha naplemente után elhagyják a falut, a községi előjárásnál kell jelentkezniük.

Ujévre!

Finom Likőrök

Cognacok, Rumok

Pezsgők, csemege borok

Orosz karaván teák

Illatszerek és Szappanok

a legjutányosabb árban

szereshetők be

Zalán Béla

droguista, tea és rum üzletében
Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth-u.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Vasuti főkalauz a csillagbörtönben. Tegnap megszaporozott a szegedi csillagbörtön ugynevezett intelligens rabjainak száma Bevittek ugyanis Erdős Hermann szabadkai vasuti főkalauzt, akit jogerősen egyévi 15 napi börtönre ítélték ama híres pörből kifolyólag, amelyet a szegedi tábla tárgyalt.

— **Agyonlőtte a nagyapját.** Mintegy három hét előtt történt, mint lapunkban is megirtuk, hogy Ivkovic Ivandékics Antal 80 éves III. körű földbirtokost Pál nevű unokája egy vadászfegyverrel tréfából meglőtte, ami az öreg embernek halálát okozta. A büntető bíróság a

kis unokát, nemkülönben atyját, Istvánt, aki a vadászfegyvert töltött állapotban helyezte el a szobában és erről nem szólt senkinek, gondatlanságból okozott emberölés miatt vád alá helyezte. A Szerdahelyi Sándor elnöklete alatt ma megtartott tárgyalás alkalmával a vád beigazolást nyervén, Ivkovic Ivandékics István 600, Pál pedig 100 korona pénzbüntetésre ítéltettek. Az ítélet jogerős.

— **Egy subáért 6 havi börtön.** Dér József (bőgi) többször büntetett tolvajt ma azért vonta felelősségre a törvényszék büntető tanácsa, mert december hó 9-én a Szvircsev-féle helybeli korcsmahelyiségből egy 54 korone értékű subát ellopott. — A javithatatlan tolvajt ezen újabb bűncselekményeért hat havi börtönbüntetésre ítélték.

REGÉNY CSARNOK.

A SÖTÉT TITOK.

Adolf csak egy évvel volt idősebb öcsésénél. Vidéki rokonaikkal nem voltak összeköttetésben és így napjaikat állandóan egymás közt, a legszeretetteljesebb viszonyban éltek át.

Atyjuk, élte utolsó napjáig gyászolta legfiatalabb öcsését Johnt, aki husz éves korában hirtelen elűnt és többé vissza sem került. Balga, veszélyes csinyekkel töltött életének egyik napján mint a megtébolyodott járt-kelt azt hangoztatva, hogy Amerikában vagy Indiában kell szerencsét keresnie. Hogy mi lett belőle, azt sohasem tudták meg. Utolsó levelét Ceylonból írta. Meghalt-e, élt-e még valahol a tengeren túl, ezt az öreg Rochford sohasem bírta kikutatni.

Halálos ágyán meghagyta fiainak, hogy nagybátyjuknak adják ki az őt illető örökrészt ha véletlenül visszakerülne.

— Vagyonomnak fele az övé, ezek voltak az utolsó szavai s azután örökre lehunyt szeméit.

A testvérek mindent megkísérlettek, hogy nagybátyjukat megtalálják, de eredménytelenül. Mielőtt atyjuk örökségével együtt a nagybátyjukét is átvették volna, minden lehető elkövettek, hogy John hollétét kikütsassák, s csak mikor már meggyőződhetek, hogy nagybátyjukat vissza hiába várják, akkor nyugodtak meg a változhatatlanban.

Az évek múltak és a testvérek vagyona láthatólag gyarapodott. Adolf felesége meghalt, s a két család közt ezután csak bensőbb lett a viszony. Alice és Jane testvéreként szerették egymást.

A hulla feltalálását megelőzőleg néhány hónappal a családtagok Adolf házában voltak együtt. Levelet kaptak. Az irás ismeretlen volt, a borítékon az angol gyarmatok postájának pecsétjét olvasták. A levél címe így hangzott: a Rochford testvéreknek.

— Minthogy a levél kettőnknek

van címezve, te mint az öregebb bontsd föl, mondta Harold kíváncsisággal eltelve bátyjának.

Folyt. köv.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Egyesületi elnökök és rendezők figyelmébe! A legszebb bál meghívók, táncrendek és falragaszok a egjutányosabb árban készülnek lapunk könyvnyomdájában. — Ugyanott 100 darab névjegy 70 krajcár.

Nemzeti nagy szálloda

ünnepélyes megnyitása!

! Január hó 4-én, csütörtökön!
! este nyílik meg ünnepélyesen!

A Nemzeti nagy szálloda

tulajdonosa a szállodát a legkényesebb és a legmodernebb igényeknek megfelelően egészen ujonnan rendezte be. Izlés, kényelem szeretettel párosult a berendezésnél.

A szállodának a legkitűnőbb konyhája és kávéháza van.

Szabadkának és vidékének közönsége, az utasok minden kívánsága a legpontosabb kielégítést nyer.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Halbrohr Adolf,

a Nemzeti nagy szálloda tulajdonosa.

Nyílttér.*)

Szabadka város n. é. közönségéhez.

Folyó hó végével Szabadkáról K.-K.-Halasra költöztem át, miért is minden jó ismerősömtől és jóakarómtól, kik szabadkai működésem alatt bizalmukkal tiszteltek meg, ez uton is kötelességemnek tartom elbucszni. Kérem őket, hogy tartsanak meg olyan jó emlékekben, mint amilyen jó emlékekkel én távozom, s további szives pártfogásukat kérve, Isten áldását kérem Szabadka város n. é. közönségére.

Szabadka, 1904. december hó.

Kiváló tisztelettel

Erdő Matild

volt virágkereskedő.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Schnier Imre Vaskereskedése

január hóban megnyílik Rud cs-nca, Milinovics ház, aranyművesek sorában január hóban megnyílik

Spitzer

Ignác **Vendég-
könyvben**

**Vasárnap, újév napján a szin-
házi előadás után**

**Csengő Jani tambura zenekara
közreműködésével**

tombola

estély. **A gyönyörű tombola
tárgyak Sugár Béla
kirakatában meg-
tekinthetők.**

Hirdetmény

a föld- és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadónál számításba veendő kamatterhek bevallása tárgyában.

I. Általános jövedelmi pótdadó fejében fizetendő:

a) a földbirtokra, a házbér alá eső házbirtokra, a folyó évre kivetett állami egyenes adónak és földtehermentesítési járuléknak 30 százaléka;
b) a házosztályadó alá eső házbirtokra a folyó évre kivetett állami egyenes adónak és földtehermentesítési járuléknak 40 százaléka;

c) végül az ideiglenes adómentesség kedvezményében részesített föld- és házbirtoknál 20 százalék azon összeg után, mely az illető föld- vagy házbirtokra állami adó és földtehermentesítési járulék címén, a folyó évre kivetett volna, ha a föld- vagy házbirtok adómentes nem lett volna.

II. A kölcsönrel terhelt ház- és földtulajdonosoknak az 1883. XLVI. t. c. 13. §-a által az a kedvezmény adatott, hogy:

a) a föld- és házbirtoknak általános jövedelmi pótdadjából levonandó az illető tulajdonost bekebelezés által is terhelt kölcsön után az adóévet megelőző év végéig tényleg le nem rovott tőkemaradék egy évi kamatainak 10 százaléka, feltéve, hogy a tőkével a kamatok is vannak bekebelezve;

b) a hitelüzlettel foglalkozó pénzügyintézetektől felvett és bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatának változatlanul a törlesztési idő egész tartamára vétetik azon összeg, mely a kötvényben megállapított kamatláb szerint a kölcsönvett tőke után egy évre esik; ha a kölcsön törlesztése nem az év első napján, hanem évközben veszi kezdetét, a törlesztési idő és utolsó évében az évi kamatnak csak aránylagos része vehető számításba az adóköteles jövedelem megállapításánál.

A telekkönyvileg bekebelezett közadók és kincstári bérhátralékok után járó kamatok nem képezik levonás tárgyát. (1883. XLVI. t. c. 16. §.)

Az a) alatti bekezdésben foglalt intézkedésből világosan kitűnik, hogy a levonás alapját képezi az az évi kamatösszeg, mely az adóévet megelőző év végén fennmaradt tőkemaradék után jár. Ha tehát valamely földbirtokos 1899. évi január hóban 100,000 forintot vett fel magánhitelzónél és ebből ugyanazon évi december hó 15-ig 60,000 forintot visszafizetett, a levonás alapját az 1900. évre az 1899. évi december hó végén fennmaradt 40,000 frtnyi tőkemaradék évi kamatjának 10 százaléka fogja képezni.

Ez az eljárás azonban csupán az a) alatti bekezdésben említett köznséges kölcsönökre vonatkozik, — mert ezektől a kölcsönöktől a jelzalog intézetektől felvett törlesztési kölcsönök a b) alatti bekezdésben világosan megkülönböztetnek.

Ugyanis hitelüzletekkel foglalkozó pénzügyintézetektől felvett kölcsönökre nézve az általános jövedelmi pótdadó kiszámításánál:

aa) a bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatának változatlanul a törlesztési idő egész tartamára vétetik az az összeg, mely a kötvényben megállapított kamatláb szerint a kölcsönvett tőke után egy évre esik;

bb) a kölcsön után nem a megelőző, hanem a folyó évre járó kamatnak 10 százaléka veendő tekintetbe s így a levonás kedvezménye azokra a kölcsönökre is alkalmazandó, melyek az adóév folyamán keletkeztek. (1891. 41,187. P. M. R., 1891. 13. „P. K.“)

Itt megjegyeztetik, hogy ezen, az általános jövedelmi pótdadónál számításba veendő kamat alatt értendő az az összeg, mely az eredetileg kölcsönvett tőkeösszeg után a pénzügyintézet által kiállított kötvényben meghatározott kamatláb szerint kamat fejében fizettetik, ellenben az évi törlesztési összegekből a tőketartozás apasztására, valamint a kezelési költségekre fordított összeg, az általános jövedelmi pótdadó megállapításánál levonás alapját nem képezheti. (1893. 28.058. P. M. R. 13. „P. K.“)

A vallomás az 1905. évi január 1—31-ike közötti időben adandó be a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál.) E határidő lejártá után és jelesül az adóév február hó 15-ig érkező vallomások, az 1897. évi március hó 23-án kelt és „Pénzügyi Közlöny“ 10. számában megjelent 21,275 számú rendelet szerint már csak igazolási kérvény útján és abban az esetben fognak figyelembe vétetni, ha hitelt érdemlően igazolják, hogy e késedelem jéihárhatalan akadály miatt történt.

A benyújtott vallomásról elismervény adatik, mely a vallomás kelt időben történt benyújtásának igazolásául szolgál.

Kivételt képeznek a b) alatti bekezdésben említett esetek, mert azok az adózók, a kik a kölcsönkamatokra vonatkozó vallomások benyújtására kitűzött határidő letelte után valamely pénzügyintézetnél telekkönyvi bekebelezés mellett járadék-kölcsönt vesznek fel, jogosítvák a felvett kölcsönnek telekkönyvi bekebelezését igazoló és a bekebelezés megtörténtét követő 30 nap alatt benyújtandó vallomás alapján a rájuk az ez adósság felvétele előtt kivetett általános j. pótdadó mérvének helyesbítését az illetékes kir. pénzügyigazgatóságnál kérn.

Mindazon adózók, kik az államkincstár megkárosítására irányzott

szándékból, az ált. jövedelmi pótdadónak jogosulatlan apasztása céljából telekkönyvileg be nem bekebelezett, vagy bekebelezett, de időközben már kiüzettelt s így egészben, vagy részben fenn nem álló adósságot vallanak be, az 1883. évi XLIV. t. c. 100. §. értelmében büntetendő, jövedéki kihágást követnek el.

Szabadka, 1904. dec. 30.

Városi adóhivatal.

Újév napján

Bodrics Miska zenekara
közreműködése mellett a

NEMZETI CASINÓ

nyilvános éttermében nagy

TOMBOLA- ESTELY.

A tombolatárgyak Fülöp V. ut. kirakatában vannak kiállítva. — Kétféle speciális erdélyi ételek, saját szüretelésű borok. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve,

maradok tisztelettel

Ürmös B. Béla, vendéglős.

Domszky Antal

Vendéglőjében
színházzal szemben
Vasárnap, újév napján
egy első rendű
tambura zenekar közreműködésével

tombola estély

tartatik.

A gyönyörű tárgyak a vendéglő ablakában láthatók.

Kezdeté színházi előadás után

Jó ételekről és italokról gondoskodva van. — Friss csapolású kőbányai és pilóseni sör.

Néhai Piros Jozsi Orchesterhegedűje

eladó.

Újévre a legczélszerűbb ajándék

ha veszünk egy John-féle szabad.

telített gőzi mosógépet

mely által tüzelő agyagot takarítunk és a ruháinkat a rongálástól megóvjuk. Kapható egyedüli árusnál:

Weisz János Antal

villany-, gáz- és vízvezeték felszerelési vállblata és műhelye

Eötvös-utca Szabadkán Csillag-féle ház

Próba mosás eszközlése céljából díjtalanul kölcsön adatik.

Czardoknak téli estékre kedves mulatság.

Már 40 koronától

feljebb előnyös részletfizetésre is kaphatók a legalkalmasabb

ujévi ajándéknak

Massagni-féle

beszélő és hangverseny

gépek (Grapho-Phonograph)

Pártos Herman

órás és ékszerész

Fő-tér SZABADKÁN Lénárd ház

Ugyanott mindennemű alkatrészek is kaphatók valamint javítások is elfogadtatnak.

Vendégfősöknek alkalmas, rénzbedetés mellett működik.

